

Vedlegg til tilskuddsbrev 2023 for private høyskoler

Struktur og forventninger til årsrapporten for private høyskoler

1. Krav til årsrapporten for 2023

Private høyskoler som mottar statstilskudd skal innen **15. mars 2024** sende dokumentet *Årsrapport 2023* til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), NOKUT (postmottak@nokut.no) og Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@hkdir.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Foreløpig årsregnskap (inkludert ledelseskomentarer)

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for private høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets oppfølging og kontroll.

Departementet anbefaler at private høyskoler publiserer tilskuddsbrevet og årsrapporten på sine nettsider.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer og budsjett for kommende år. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lyktes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

NOKUT har gjennomført en kontroll av det foreløpige årsregnskapet og årsrapporten for 2021 til private høyskoler som mottar statstilskudd. NOKUTs kontroll viser at kvaliteten på institusjonenes rapportering varierer og at enkelte institusjoner ikke rapporterer i henhold til overskriftene for kravene. NOKUT har avdekket mangler i rapportering om styring og kontroll i årsrapporten til Ansgar høyskole, Barratt Due musikk institutt, Bergen Arkitekt høgskole, Fjellhaug Internasjonale Høgskole, Høgskulen for grøn utvikling, Høgskolen for ledelse og teologi, NLA Høgskole og Steinerhøgskolen. Kunnskapsdepartementet forventer at institusjonene som har fått påpekt avvik rapporterer i tråd med kravene som er stilt i 2023.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og skal, jf. regnskapsloven kap. 3, inneholde:

- styrets vurdering av om måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultater for 2023
- gjennomføring av budsjettet i regnskapsåret med vekt på prioriterte mål og aktiviteter i tilskuddsbrevet, herunder søkningen til akkrediterte studier
- omtale av eventuelle transaksjoner mellom tilskuddsmottaker og nærstående parter
- kort omtale av vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater, herunder en konkret beskrivelse av hvilke utfordringer institusjonen har innenfor utdanning og forskning, og styrets tiltak for å forebygge eventuelle avvik

- omtale av eventuelle planlagte organisatoriske endringer som antas å ville påvirke virksomhetens rettslige eller økonomiske stilling
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2023
- omtale av resultater for arbeidet ved institusjonen når det gjelder likestilling, diskriminering og tilgjengelighet. Det skal oppgis andelen kvinner i faglige toppstillinger og andelen kvinner i førstestillinger.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Introduksjonen skal inneholde:

- omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- omtale av lokalisering, organisasjonsform, organisasjonsstruktur og ledelse, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales
- presentasjon av utvalgte hovedtall: Det skal oppgis antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter og total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer
- for tilskuddsmottakere som ikke er egne rettssubjekter: en redegjørelse for alle forhold av betydning for det økonomiske forholdet mellom eier og tilskuddsmottaker i perioden, herunder opplysninger om alle økonomiske avtaler og transaksjoner mellom eier og tilskuddsmottaker for regnskapsåret 2023. I tillegg skal statstilskuddsmottaker redegjøre for hvordan høyskoleaktiviteten holdes regnskapsmessig adskilt fra annen aktivitet. Videre skal det spesifiseres hvordan indirekte kostnader blir fordelt mellom tilskuddsmottakeren og andre underenheter av samme eiertvirksomhet

Det vil forøvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk er tilgjengelig på nettsidene til DBH.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten, og skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering på sektormål og institusjonens virksomhetsmål. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå og institusjonsstrategien.

Dersom tiltak det er gitt særskilte midler til, ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport 2023*, må institusjonen gjøre oppmerksom på dette og gi en foreløpig rapport eller redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport 2024*.

Resultatrapportering på sektormål

Vi viser til kapittel 2 i tilskuddsbrevet for 2023. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv. Rapporteringen skal inneholde resultater og vurderinger av resultatene og måloppnåelse. I rapporteringen bør det legges vekt på å gi en vurdering og analyse av resultatene som er oppnådd som følge av gjennomførte aktiviteter og tiltak. Vesentlige endringer i resultater og resultater som institusjonen er henholdsvis særlig fornøyd med, og ikke fornøyd med, bør nevnes. Resultatrapporteringen skal deles inn etter sektormål. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales. Omfanget skal tilpasses virksomhetens egenart.

Midler tildelt over kap. 231, post 21 og kap. 275, post 70

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet over kap. 231, post 21 og kap. 275, post 70, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, samt bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet.

Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Departementet har i henhold til bestemmelser for økonomistyring i staten kapittel 6.2 ansvar for oppfølging og kontroll av opplysningene som ligger til grunn for tilskuddet:

«Departementet skal utarbeide et opplegg for kontroll med opplysninger som legges til grunn for tildeling eller inngår i etterfølgende rapportering». Videre skal virksomhetene ha et internkontrollsystem som innebærer at styret skal etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak for å sikre at blant annet kravene til disponering av statstilskudd og egenbetaling overholdes, jf. universitet- og høyskoleloven § 8-1 tredje ledd andre punktum.

For å sikre at de data som de private institusjonene rapporterer inn til finansieringssystemet er pålitelige og sporbare ber departementet om en omtale av de private institusjonenes opplegg for styring og kontroll tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet.

Følgende forhold skal omtales:

- en beskrivelse av opplegget for risikovurdering og at risikovurdering er gjennomført
- en vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater
- en vurdering av opplegget for styring og kontroll som sikrer at:
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
- andre vesentlige forhold departementet må kjenne til. Hvis institusjonen ikke har vesentlige forhold, skal dere kommentere dette.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv, og inneholde omtale av fremtidsutsikter og planer for institusjonen for 2024.

Institusjonen skal overordnet omtale forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater på sikt, og skal gi en overordnet risikovurdering. Institusjonen må beskrive hvordan institusjonen forholder seg til disse risikoene, for eksempel ved oppfølging eller iverksetting av tiltak.

Styrets vedtatte budsjett for 2024 skal presenteres. Institusjonen må synliggjøre budsjettvirkning av overordnede prioriteringer.

VI. Foreløpig årsregnskap

Dette kapitlet skal bestå av det foreløpige årsregnskapet og ledelseskomentarar som er signert av daglig leder/rektor.

2. Annen økonomirapportering for 2023 i tillegg til årsrapporten

Tilskuddsmottaker skal innen **15. februar 2024** sende inn til DBH:

- Foreløpig årsregnskap for 2023
- Ledelseskommentarer

Tilskuddsmottaker skal innen **2. mai 2024** sende inn til DBH:

- Rapport om avtalte kontrollhandlinger (særattestasjon) på fastsatt skjema

Tilskuddsmottaker skal innen **31. juli 2024** sende inn til DBH:

- Årsregnskap for 2023 med styrets årsberetning og revisors beretning.
Tilskuddsmottaker som ikke er egne rettssubjekter, skal i tillegg levere årsregnskap med styrets årsberetning og revisors beretning for eiervirksomheten

Private høyskoler er regnskapspliktige etter regnskapsloven § 1-2. Regnskapslovens unntak for små foretak i § 3-1 første ledd andre punktum og andre ledd andre punktum, jf. § 1-6, gjelder ikke for private høyskoler. Departementet ber om at endelig årsregnskap som sendes til Brønnøysund og DBH inneholder noter i henhold til krav fastsatt i regnskapsloven og universitets- og høyskoleloven § 8-7 og forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler – krav til regnskap mv. § 3.

Presentasjon av foreløpig årsregnskap:

Foreløpig årsregnskap for private høyskoler skal presenteres i henhold til regnskapsmal med noter fastsatt av Kunnskapsdepartementet og leveres i Excel-format til DBH.

Kunnskapsdepartementets regnskapsmal med noter publiseres på DBH.

Ledelseskommentarer og andre forhold som gjelder årsregnskapet for 2023 vil bli omtalt i eget brev.